

“Gevoelens gedreven” christenen

Over geloof, feiten en gevoelens in het christenleven

door Lawrence A. DeBruyn, <http://guardinghisflock.com/>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling, plaatje en voetnoten door M.V.

Onze maatschappij is passioneel. We hebben sterke gevoelens met betrekking tot politiek, religie en andere zaken. Frequent hoor ik mensen zeggen dat zij echt “gepassioneerd” zijn door dit of dat. Al tientallen jaren nu is het *gevoel* gaan domineren in de wijze waarop onze cultuurmensen naar het leven kijken. Mensen bepalen de deugdelijkheid van dingen niet op basis van dat ze goed of fout zijn, maar veeleer op basis van dat zij zichzelf daar goed of slecht bij voelen.

Joel Osteen doet mensen zich goed voelen bij wat hij brengt. Met zijn boodschap “hope and change” deed Barack Obama hetzelfde tijdens zijn verkiezingscampagne, en werd president van de Verenigde Staten. Dit is de manier van doen in de hedendaagse cultuur, en ik vrees dat dit ook de manier van doen is geworden van cultuur-gedreven christenen die zijn opgegaan in de hedendaagse manier van kerk houden. Veel christenen bepalen het goed of fout zijn van iets op basis van hoe zij zich daarbij voelen. Zij *voelen* hun weg in en tot het geloof¹. Ik denk aan een persoon die ooit verklaarde: “Ik weiger te geloven in een God die ik niet kan voelen!” Veel christenen hebben een spiritualiteit ontwikkeld die gebaseerd is op gezichten, geluiden, tekenen en sensaties. Hun geloof is gebaseerd op alles wat direct is voor hen. Het bewijs van het Christendom rust louter op hun ervaren. Hun epistemologie² (dit woord gaat over hoe we weten wat we weten, en waarom we geloven wat we geloven) is gebaseerd op hoe zij zich voelen met betrekking tot een onderwerp en het geloof. Volgens deze toets kan de bijbelse leer van Gods oordeel en de hel mensen van streek brengen en daarom wordt ze gebannen uit de evangelische beweging. Maar vinden we een reden voor geloof binnenin onszelf? Kunnen wij onze weg in en tot het geloof denken of voelen?

Ik opper dat indien wij de reden voor geloof niet kunnen vinden in ons hoofd (rationalisme), of onze handen (legalisme), wij die dan ook niet vinden in onze harten³ (emotionalisme). Eerlijk gezegd: elke reden voor geloof moet buiten onszelf gevonden worden. Als dat niet het geval is, dan is het geen geloof. Als het geloof niet kan gevonden worden in Gods waarheid die buiten ons staat, in Gods Woord, dan is het waardeloos. Waarheid is niet waarheid omdat ik denk, wil of voel dat ze waarheid is. Als men denkt dat de reden voor geloof bestaat in mijn hoofd, handen of hart, dan is het mens-gecentreerd. Dat is geloof in “Mij”. Dus moet mijn geloof beginnen met de waarheid die buiten mij woont. Dat is de reden waarom God ons Zijn Waarheid, de Bijbel, gaf. De Bijbel is het gezaghebbend getuigenis van het leven en de bediening van Jezus, die de Waarheid is. Deze Waarheid kan niet op esoterische⁴ wijze gevonden worden binnenin het menselijke hart, maar ze bestaat historisch buiten het menselijke hart.

Verlangens en gevoelens zijn op zich niet fout. Zoals met alles, en afhankelijk van de geestelijke toestand van iemands hart, kunnen ervaringen zowel gecentreerd zijn op God als op de mens; afstammen van geestelijk Licht of van de duisternis; ofwel positief dan negatief zijn. Zelfs in onze gevallen staat zijn we gemaakt om te verlangen naar God. Daarom maakte Hij ons, opdat wij Zijn liefde voor ons in Christus zouden beantwoorden, en zulk gevoel kan niet enkel gevoelens voor God

¹ Geloof is geen ervaren, en het steunt ook niet op tekenen, visioenen of dromen. In Rom 1:17 staat: “Want de rechtvaardigheid Gods wordt erin geopenbaard uit geloof tot geloof; gelijk geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven”. Zie ook Habakuk 2 en Hebr. 10:38.

² Epistemologie: gevormd van Gr. *episteme* (kennis) + *logia* (verhandeling). Leer betreffende het wezen, de methoden en de grenzen van de menselijke kennis, syn. *kenleer*, *kennisleer*, *wetenschapstheorie* (Van Dale).

³ Het hart wordt in de Bijbel, naast de zetel van gevoelens/emoties, ook gezien als de zetel van liefde en morele beweegredenen. Rom. 10:10 zegt immers: “Want met het hart gelooft men tot gerechtigheid ...”. Men moet geloven met het hart in wat te vinden is in de uitwendige grondslag van het geloof : het Woord Gods.

⁴ Esoterie: het geheimzinnige, al wat slechts door ingewijden doorgrond kan worden. Esoterisch: (Gr. *esoterikos*), bestemd voor de ingewijden, de deskundigen, syn. *geheim*. (Van Dale).

stimuleren maar ook dat wij uitkijken naar de belangen van anderen. Sympathie en medeleven zijn duidelijke voorbeelden van juiste gevoelens (zie Hebreëën 10:34). De Evangelieën leren ons dat Jezus genezingen deed uit “innerlijke ontferming” voor de scharen (Mattheüs 14:14; Markus 8:2). Jezus voelde echt hun pijn. Dat is de zuivere kant van emoties. Maar gevoelens kunnen ook een duistere kant hebben.

Gevoelens kunnen egocentrisch en ikzuchtig zijn, en dat zijn ze dikwijls. Het Nieuwe Testament noemt zulke gevoelens “**begeerten van de verleiding**” (Ef. 4:22); “**dwaze en schadelijke begeerten**” (1 Tim. 6:9); “**begeerten van de jeugd**” (2 Tim. 2:22); “**wereldse begeerten**” (Tit. 2:12); “**vleselijke begeerten**” (1 Petr. 2:11); “**goddeloze begeerten**” (Judas 18); enz. Begeerten zijn een perversie van liefde. Onverzadigbaar als ze zijn, brengen ze bij ons teweeg dat we willen nemen in plaats van te geven. Zulke verdorven en zondige gevoelens wonen in ieder van ons, of we nu van boven geboren zijn of niet (Joh. 3:3, 7), en zullen in de gelovige blijven resideren tot de Heer Jezus Christus voor ons komt en ze uitroeit uit ons wezen (Romeinen 7:24-25).

Ondertussen is het toegeven aan vleselijke begeerten ervoor verantwoordelijk dat zoveel kerken zich begeven in wat Paul Proctor noemt “evangetainment” (samentrekking van evangelisme en entertainment). De eredienst is ontworpen voor *hen*, niet voor Hem. Paul schrijft: “de hedendaagse kerk gelooft niet langer dat Jezus genoegzaam is - dat het Levende Woord van God niet echt kan concurreren met een zintuiglijk gedreven wereld en dat de Heilige Geest onze hulp nodig heeft”. En daarom, zo vervolgt hij: “het is zelfs niet meer genoeg ‘het gehoor te strelen’. Nu moeten ook onze ogen gestreeld worden, onze neuzen gestreeld worden, onze smaakpapillen gestreeld worden...”[1] De apostel waarschuwde:

Want er zal een tijd komen, dat zij het gezonde onderwijs niet zullen verdragen, maar zij zoeken wat hun gehoor streelt en zullen voor zichzelf leraars bijeenrapen naar hun eigen begeerten. Ze zullen hun oren van de waarheid afwenden en zich keren tot fabels (2 Timotheüs 4:3-4).

Dit lijkt op wat een pundit (hindoe) eens zei:

In a day of illusions / And utter confusions / Upon our delusions / We base our conclusions.

Om te overleven moet het geloof zijn reden, zijn grond buiten onszelf hebben, en daarom kan het niet gebaseerd zijn op hoe wij ons voelen of denken in een bepaalde punt des tijds. Geloof kan niet gebaseerd zijn op de sensitieve stemming in onszelf, maar moet rusten op de grond van de Schriften die buiten ons bestaan. Om te overleven moet geloof niet gebaseerd zijn op hoe wij ons kunnen voelen, maar op wat God heeft gezegd. Enkel op zulke grondslag kan het geloof overleven en gedijen in ons vandaag, in de toekomst en tot in de eeuwigheid. De dingen van God zijn opgeschreven in de Bijbel “**opdat u weet dat u het eeuwige leven hebt**” (1 Johannes 5:13). Een dichter schreef:

Drie mensen wandelden op een muur: Geloof, Gevoel en Feit;
Toen Gevoel een lelijke val maakte, geraakte Geloof van zijn stuk;
En Geloof was zo close met Gevoel, dat hij struikelde en ook viel;
Maar Feit bleef staan en trok Geloof op, en Geloof trok Gevoel op.

EINDNOOT

[1] Paul Proctor, America is not Prepared for What's Coming, NewsWithViews.com, February 25, 2009 (<http://www.newswithviews.com/PaulProctor/proctor174.htm>).